

Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) Nedir? Seçim ve Kullanım

Öğrenme yönetim sistemi (LMS) nedir, ne işe yarar ve nasıl seçilir? Temel özellikler, LTI standardı, açık kaynak seçenekler ve iyi bir çevrim içi ders için ipuçları.

Eğitim Teknolojileri

Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) Nedir? Seçim ve Kullanım

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-023
Yazı no	23
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	8374 EFC1 C222
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-023/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. LMS nedir, ne değildir?
2. Temel özellikler
3. Açık kaynak ve ticari seçenekler
4. Birlikte çalışabilirlik: LTI
5. İçerik standartları: SCORM ve xAPI
6. Kurum için LMS seçerken
7. Veriyi doğru okumak
8. Öğrenme analitiği
9. LMS iyi bir ders demek değildir
10. Sonuç
11. Özet
12. Sık sorulan sorular
13. Kaynaklar
14. Atıf

Üniversitelerin uzaktan eğitim merkezlerinden şirketlerin eğitim departmanlarına kadar çevrim içi öğrenmenin merkezinde genellikle aynı yazılım türü bulunur: **öğrenme yönetim sistemi** (Learning Management System, LMS). Bu yazıda LMS'nin ne olduğunu, ne olmadığını ve bir kurum için nasıl seçileceğini ele alıyoruz.

LMS nedir, ne değildir?

Watson ve Watson, LMS'yi öğretim içeriğini sunan ve yöneten, öğrenme hedeflerini belirleyip değerlendiren, öğrencinin ilerlemesini izleyen ve öğrenme sürecini yönetmek için veri toplayıp sunan bir altyapı olarak tanımlar. Yazarlar LMS'nin sıkça içerik yönetim sistemleriyle karıştırıldığını vurgular. İçerik yönetim sistemleri içeriğin kendisini düzenlerken LMS öğrenciyi ve öğrenme sürecini yönetir.^[1]

Bu ayrım pratik açıdan önemlidir. Bir web sitesine ders notları yüklemek bir LMS kurmak anlamına gelmez; LMS'nin asıl değeri kayıt, ilerleme takibi, değerlendirme ve raporlama işlevlerindedir.

Temel özellikler

İşlev	Ne sağlar?
İçerik sunumu	Metin, video, sunum ve etkileşimli materyalleri düzenli biçimde sunar
Etkinlik ve değerlendirme	Ödev, sınav, forum ve grup çalışmaları düzenler
İlerleme takibi	Öğrencinin hangi etkinlikleri tamamladığını izler
Geri bildirim ve notlandırma	Öğretim elemanının öğrenciye geri bildirim vermesini kolaylaştırır
İletişim	Duyurular, mesajlaşma ve tartışma alanları sunar
Raporlama	Katılım ve başarı verilerini öğretim elemanına ve yöneticilere raporlar

Bu işlevler Moore'un uzaktan eğitimdeki üç etkileşim türüyle doğrudan ilişkilidir: içerik sunumu öğrenen-içerik, geri bildirim ve mesajlaşma öğrenen-öğretici, forum ve grup çalışmaları ise öğrenen-öğrenen etkileşimini destekler.^[2]

Açık kaynak ve ticari seçenekler

LMS'ler lisans modeline göre ikiye ayrılabilir. Açık kaynak sistemlerin en yaygınlarından biri **Moodle**'dir; kurumlar yazılımı ücretsiz olarak kendi sunucularına kurup ihtiyaçlarına göre uyarlayabilir.^[3] Ticari ve bulut tabanlı sistemler ise kurulum ve bakım yükünü azaltır, ancak lisans maliyeti ve verinin nerede tutulduğu gibi konular dikkatle değerlendirilmelidir.

Birlikte çalışabilirlik: LTI

Hiçbir LMS her ihtiyacı tek başına karşılamaz. Kurumlar sanal laboratuvar, kodlama ortamı ya da intihal denetim aracı gibi dış araçları derslerine eklemek ister. **Learning Tools Interoperability (LTI)** standardı bu entegrasyonu sağlar: bir dış araç, LMS içinden güvenli biçimde başlatılabilir ve kullanıcı bilgisi bu araçla paylaşılabilir.^[4] LTI desteği, bir LMS seçerken sorulması gereken ilk teknik sorulardan biridir.

İçerik standartları: SCORM ve xAPI

LTI araçları bağlarken, içerik standartları da hazırlanan e-öğrenme modüllerinin farklı sistemlerde çalışmasını sağlar. ABD Savunma Bakanlığı bünyesindeki Advanced Distributed Learning (ADL) girişiminin geliştirdiği **SCORM**, bir e-öğrenme paketinin herhangi bir uyumlu LMS'ye yüklenip çalıştırılabilmesini ve öğrencinin ilerleme bilgisinin sisteme iletilmesini tanımlar.^[5] Böylece bir kurum, içeriklerini yeniden üretmeden LMS değiştirebilir.

Daha yeni bir standart olan **xAPI** (Experience API) ise öğrenmenin yalnızca LMS içinde gerçekleşmediği fikrinden yola çıkar. Bir simülasyonda, mobil uygulamada ya da iş başında gerçekleşen öğrenme deneyimleri de "kim, ne yaptı, neyle" biçiminde kayıt altına alınabilir.^[6] Kurum için pratik soru şudur: İçeriklerim bu standartlarla uyumlu mu ve LMS bu standartları destekliyor mu?

Kurum için LMS seçerken

- Pedagojik ihtiyaçla başlayın:** Hangi tür dersler yürütülecek? Eşzamanlı mı, eşzamansız mı? Proje mi, sınav mı ağırlıkta?
- Erişilebilirliği sınavın:** Ekran okuyucu uyumu, altyazı desteği ve mobil kullanım test edilmelidir. Uluslararası ölçüt W3C'nin Web İçeriği Erişilebilirlik Yönergeleri'dir (WCAG); sistemin ve üretilen içeriklerin bu yönergelere uygunluğu sorulmalıdır.^[7]
- Veri gizliliğini sorgulayın:** Öğrenci verileri nerede tutuluyor, kimlerle paylaşılıyor?
- Birlikte çalışabilirliğe bakın:** LTI ve içerik standartları desteği, ileride sistem değiştirmeyi de kolaylaştırır.
- Toplam maliyeti hesaplayın:** Lisansın yanında barındırma, bakım, eğitim ve teknik destek maliyetlerini de ekleyin.
- Pilot uygulama yapın:** Birkaç dersle sınırlı bir deneme, satış sunumlarından daha güvenilir bilgi verir.

Veriyi doğru okumak

LMS'lerin en güçlü yanlarından biri, öğrencinin hangi materyali ne zaman açtığı, hangi etkinliği tamamladığı ve sınavlarda nasıl bir performans gösterdiği gibi verileri toplamasıdır.^[1] Bu veriler, derste zorlanan öğrencileri erken fark etmek için değerlidir. Örneğin iki haftadır sisteme girmeyen bir öğrenciye kısa bir mesaj göndermek, dönem sonunda dersi bırakmasını önleyebilir.

Ancak veriyi yorumlarken dikkatli olmak gerekir. Bir videonun açılmış olması izlendiği anlamına gelmez; forumda az yazan bir öğrenci konuyu anlamamış değil, yalnızca çekingen olabilir. Tıklama verisi öğrenmenin kendisi değil, dolaylı bir göstergesidir. Ayrıca bu verilerin kimler tarafından görüleceği ve ne kadar süre saklanacağı öğrencilere açıkça bildirilmelidir.

Öğrenme analitiği

LMS'lerin topladığı veriler, **öğrenme analitiği** adı verilen bir alanın konusudur. Siemens ve Long, öğrenme analitiğini öğrenmeyi ve öğrenmenin gerçekleştiği ortamları anlamak ve iyileştirmek amacıyla öğrenciler ve bağlamları hakkındaki verilerin ölçülmesi, toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması olarak tanımlar.^[8] Tanımdaki vurgu önemlidir: amaç öğrencileri izlemek değil, öğrenmeyi iyileştirmektir. Bu nedenle analitik uygulamaları, hangi verinin toplandığını ve nasıl kullanıldığını öğrencilere açıkça anlatan bir veri politikasıyla birlikte yürütülmelidir.

LMS iyi bir ders demek değildir

Pandemi döneminde birçok kurum hızla LMS'ye geçti, ancak derslerin kalitesi aynı hızla artmadı. Hodges ve arkadaşlarının vurguladığı gibi, krize yanıt olarak çevrim içine taşınan dersler ile baştan planlanmış çevrim içi öğrenme deneyimleri farklıdır.^[9] LMS bir altyapıdır; etkileşimi, geri bildirimi ve öğrenme topluluğunu tasarlamak öğretim elemanının ve öğretim tasarımcısının işidir. Bu tasarım ilkelerini [uzaktan eğitim nedir?](#) yazımızda ele aldık.

Sonuç

LMS, çevrim içi öğrenmenin omurgasıdır ama tek başına öğrenmeyi sağlamaz. Doğru sistemi seçmek pedagojik ihtiyaçlardan başlar; sistemi iyi kullanmak ise öğretim tasarımı bilgisi gerektirir. LMS yönetimi ve çevrim içi ders tasarımı, BÖTE mezunlarının öğretmenlik dışında yöneldiği başlıca alanlardan biridir.

Özet

- **Öğrenme yönetim sistemi (LMS)**, çevrim içi derslerin içerik, etkinlik, değerlendirme ve öğrenci takibini tek bir ortamda yönetmeye yarayan yazılımdır.
- LMS ile içerik yönetim sistemleri farklıdır: LMS öğrenme sürecini ve öğrenciyi, içerik sistemleri ise içeriğin kendisini yönetir.
- LTI gibi birlikte çalışabilirlik standartları, dış araçların LMS içine güvenli biçimde eklenmesini sağlar.
- İyi bir LMS iyi bir dersi garanti etmez; etkileşim ve öğretim tasarımı yine belirleyicidir.

Sık sorulan sorular

LMS nedir?

Learning Management System (öğrenme yönetim sistemi), çevrim içi ya da harmanlanmış derslerde içerik sunmak, etkinlik ve sınav düzenlemek, öğrenci ilerlemesini izlemek ve raporlamak için kullanılan yazılımdır.

LMS ne işe yarar?

Ders materyallerini tek yerde toplar, ödev ve sınavları yönetir, öğrenciye geri bildirim verir, katılım ve ilerleme verilerini raporlar. Öğretim elemanı ile öğrenciler arasındaki iletişimi de kolaylaştırır.

En bilinen LMS'ler hangileri?

Açık kaynak seçeneklerin en yaygınlarından biri Moodle'dır. Bunun yanında üniversitelerin ve şirketlerin kullandığı çok sayıda ticari ve bulut tabanlı LMS bulunur.

LMS ile CMS arasındaki fark nedir?

İçerik yönetim sistemleri (CMS) web içeriğini yönetir. LMS ise öğrenciyi ve öğrenme sürecini yönetir: kayıt, ilerleme takibi, değerlendirme ve raporlama. Watson ve Watson bu kavramların sıkça karıştırıldığını vurgular.

LTI nedir?

Learning Tools Interoperability (LTI), 1EdTech'in geliştirdiği bir standarttır. Dış öğrenme araçlarının bir LMS içine güvenli biçimde eklenmesini ve kullanıcı bilgilerinin bu araçlarla paylaşılmasını sağlar.

Okul ya da kurum için LMS nasıl seçilir?

Önce pedagojik ihtiyaçlar belirlenmeli, sonra erişilebilirlik, mobil uyum, veri gizliliği, birlikte çalışabilirlik (LTI desteği), teknik destek ve toplam maliyet karşılaştırılmalıdır. Kısa bir pilot uygulama karar vermeyi kolaylaştırır.

Kaynaklar

- 1 Watson, W. R. ve Watson, S. L. (2007). *An Argument for Clarity: What Are Learning Management Systems, What Are They Not, and What Should They Become?*. TechTrends, 51(2), 28–34.
- 2 Moore, M. G. (1989). *Three Types of Interaction*. American Journal of Distance Education, 3(2), 1–7.
- 3 Moodle Documentation (t.y.). *About Moodle*.
- 4 1EdTech Consortium (2019). *Learning Tools Interoperability Core Specification 1.3*.
- 5 Advanced Distributed Learning (ADL) Initiative (t.y.). *Sharable Content Object Reference Model (SCORM)*.
- 6 Advanced Distributed Learning (ADL) Initiative (t.y.). *Experience API (xAPI)*.
- 7 W3C (2023). *Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.2*.
- 8 Siemens, G. ve Long, P. (2011). *Penetrating the Fog: Analytics in Learning and Education*. EDUCAUSE Review, 46(5), 30–40.
- 9 Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T. ve Bond, A. (2020). *The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning*. EDUCAUSE Review.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 25 Eylül). Öğrenme Yönetim Sistemi (LMS) Nedir? Seçim ve Kullanım. *BÖTE Blog*. <https://bote.web.tr/blog/ogrenme-yonetim-sistemi-lms-nedir>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [Öğrenme Yönetim Sistemi \(LMS\) Nedir? Seçim ve Kullanım](#) yazısının BT-023 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-023. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com